

 NATIONAL
GEOGRAPHIC

REISGIDS

thailand

NATIONAL
GEOGRAPHIC
REISGIDS

thailand

Phil Macdonald en Carl Parkes

INHOUD

BEWUST REIZEN 6

DE REIS INDELEN 8

Geschiedenis en cultuur 13

Het huidige Thailand 14 Bevolking en religie 22 Het landschap 30
Eten en drinken 34 Geschiedenis 38 Kunst 50

Bangkok 63

De koninklijke familie 74 *Mudra's* van Boeddha 80
Wandeling door de oude *farang*-wijk 100 Wandeling door Dusit Park 106
Een boottocht over de Chao Phraya 112

De omgeving van Bangkok 117

De Birmaspoorlijn 128
Architectuur en beeldhouwkunst in Ayutthaya 134

De oostkust 147

Noordoost-Thailand 163

Zijde 178

Midden-Thailand 191

Sukhotaikunst 200

Noord-Thailand 211

Wandeling door het hart van Chiang Mai 218
Noordelijke heuvelstammen 234 Orchideeën 246
Nationale parken in het noorden 255

Zuid-Thailand 261

Wandeling door Phetchaburi 266 Zeezigeuners 284
Zeereservaten in het zuiden 296

Het verre zuiden 307

De tsunami van 2004 338

REISWIJZER 347

Hotels en restaurants 356 Winkelen in Thailand 381
Uitgaan en sport 385 Taalgids 389

REGISTER 391

VERANTWOORDING 398

BEWUST REIZEN

Verstandige reizigers gaan doelgericht op pad om alles uit hun reis te halen. Door bewust te reizen draagt u bij aan het behoud van de natuur, historie en culturele rijkdom van de plaatsen die u bezoekt. Bovendien verbetert u uw eigen reiservaring.

Hoe reist u bewust?

- Bedenk dat uw aanwezigheid van invloed is op de plaatsen die u bezoekt.
- Besteed uw tijd en geld zodanig dat u iets bijdraagt aan de couleur locale (dat maakt uw verblijf ook interessanter).
- Respecteer het natuurlijke en culturele erfgoed van uw bestemming.
- Respecteer de lokale gebruiken en tradities.
- Toon de lokale bevolking uw waardering voor de interessante of unieke aspecten van hun streek, zoals het landschap, de historische dorpjes en gebouwen, de muziek of het eten.
- Trek af en toe uw portemonnee en steun kleine ondernemers die zich inspannen om de bijzondere eigenschappen van een plaats te behouden. Zoek naar winkeltjes, restaurants, pensions en reisorganisaties die trots en hart voor hun omgeving uitstralen. Mijd bedrijven die afbreuk doen aan het karakter van een plek.
- Zorg ervoor dat u mooie herinneringen en verhalen mee naar huis neemt, in de wetenschap dat u iets hebt bijgedragen aan het voortbestaan en de ontwikkeling van uw bestemming.

Deze manier van reizen wordt geotoerisme genoemd en valt te omschrijven als 'toerisme dat het geografische karakter van een plek – omgeving, cultuur, uitstraling en erfgoed – en het welzijn van de inwoners ondersteunt of versterkt'. Meer informatie over geotoerisme is te vinden op de website nationalgeographic.com/travel/sustainable.

R E I S G I D S

thailand

OVER DE AUTEURS

Phil Macdonald verhuisde in 1989 vanuit Sydney naar Hongkong om zijn journalistieke carrière voort te zetten die hij acht jaar eerder begonnen was in de stad Perth aan de westkust van Australië. Hij werkte een aantal jaren voor de *Hongkong Standard* en *South China Morning Post* voordat hij in 1996 via Laos en Singapore in Phuket, Thailand, neerstreek. Hij woont nu in Bangkok, waar hij werkt als freelancejournalist en uitgever en bijdraagt aan een aantal regionale publicaties. Zijn interesses strekken zich uit van beleid en recente geschiedenis van Zuidoost-Azië tot de Zuid-Thaise stranden.

Carl Parkes groeide op in de Verenigde Staten en Japan, waar hij voor het eerst een liefde voor Azië opvatte. Hij woont nu in San Francisco. Naast een aantal reisgidsen over Zuidoost-Azië heeft Parkes talrijke tijdschrift- en krantenartikelen op zijn naam staan.

Trevor Ranges is verantwoordelijk voor de aanpassingen en nieuwe teksten in deze editie. Hij heeft zich gericht op de ervaringen die het meest representatief zijn voor Thailand – het land van de lach – en de nadruk gelegd op milieuvriendelijkheid en culturele authenticiteit. Ranges is tevens de auteur van *National Geographic Reisgids Cambodja*.

Andere bijdragen aan dit boek zijn afkomstig van Tim en Oi McLachlan, die in Chiang Mai, Thailand wonen.

De reis indelen

Thailand staat bekend om zijn geweldige keuken en majestueuze tempels, maar biedt ook een verrassende verscheidenheid aan andere ervaringen. De hoofdstad Bangkok is een metropool en winkelparadijs. Chiang Mai, in het noorden, heeft een rijke historie en biedt veel avontuurlijke buitensportmogelijkheden. De stranden van Thailand zijn dankzij het heldere zeewater een uitstekende plek om te duiken.

Als u een week hebt om Thailand te verkennen, kunt u bijvoorbeeld twee dagen in Bangkok doorbrengen en dan vier dagen de cultuur en de prachtige natuur van het noorden of de zuidelijke eilanden ontdekken, om tot slot naar Bangkok terug te keren en nog wat souvenirs te kopen. Verspreid over Thailand liggen meer dan twintig luchthavens, die worden bediend door maatschappijen als Thai Airways, Bangkok Airways, NokAir (een lowbudgetmaatschappij van Bangkok Airways),

One-two-go en Thai Air Asia (een grote aanbieder van regionale vluchten). De comfortabelste manier om het land te doorkruisen is per trein. De Thaise Staatsspoorwegen (*railway.co.th*) onderhouden vier belangrijke spoorroutes en enkele zijroutes naar kleinere steden. Afgezien van het drukke Bangkok en, in mindere mate, Chiang Mai leent Thailand zich ook prima voor tochten per auto of motor.

NIET MISSEN:

Het indrukwekkende Koninklijk Paleis en de Tempel van de smaragden boeddha **69-73**
en **76-77**

De festivals Songkran en Loy Krathong **21**

Een bezoek aan een Thaise zijdeveverij **57-58, 169**

Een muay-thaiwedstrijd **61**

Ayutthaya, het centrum van het gouden tijdperk van Siam **132-140**

Chiang Mai en zijn spectaculaire omgeving **214-223**

Een Thaise kookles **224-225**

Een *homestay* in een Thais dorp **235**

Een dagje tussen de olifanten **238**

Een tocht in een *longtail*-boot in Phangnga Bay **331-335**

Bangkok en omgeving

Bezoek op uw eerste dag het prachtige Koninklijk Paleis en de Wat Phra Kaew – de Tempel van de smaragden boeddha – in het centrum van Bangkok, naast de rivier Chao Phraya. In het nabijgelegen Nationaal Museum en de Nationale Galerie kunt u wat cultuur opsnuiven alvorens een tuktuk (driewielige motortaxi) naar Wat Pho te nemen om de liggende boeddha te bekijken. Een boottocht door de kanalen van Thon

Buri, waar u het echte Thaise leven ziet, is niet compleet zonder een bezoek aan Wat Arun, met zijn spectaculaire uitzicht over de stad. Ter afsluiting kunt u dineren in een van de restaurants langs de rivier.

Op uw tweede ochtend in Bangkok kunt u 's ochtends een uitstapje maken naar de drijvende markt van Damnoen Saduak, het huis van Jim Thompson (een prachtig teakhouten bouwwerk vol antieke kunst), de weekendmarkt van Chatuchak of een van Bangkoks vele andere markten. Ter ontspanning kunt u verder een kookles nemen of een behandeling ondergaan in een kuuroord. 's Avonds kunt u een traditionele poppenvoorstelling of een muay-thaivedstrijd (boksvedstrijd) bijwonen, gevolgd door een drankje in een dakbar.

Hebt u meer tijd, maak dan een dagtrip naar de in 1351 gestichte historische stad Ayutthaya. Deze stad ligt circa 90 km ten noorden van Bangkok en is bereikbaar per auto, boot of trein.

Chiang Mai en de bergen

Wie geïnteresseerd is in cultuur en natuur moet zeker een bezoek brengen aan Chiang Mai, op ongeveer een uur vliegen van Bangkok. Chiang Mai was de hoofdstad van het oude koninkrijk Lanna. Er staan zevenhonderd jaar oude tempels en de stad is een populair vertrekpunt voor trektochten door het gebied van de bergvolkeren. Ook als u niet van wandelen houdt, is een dagtocht naar naburige bergvolkeren een leerzame ervaring, evenals een bezoek aan een olifantenreservaat. De omgeving van Chiang Mai is een belangrijk ambachtscentrum, en langs San Kamphaeng Road zijn veel werkplaatsen te vinden.

Vanuit Chiang Mai kunt u ook andere tochten maken, onder meer naar het spectaculaire berglandschap van Chiang Rai, het centrum van de Gouden Driehoek (ca. 180 km naar het noordoosten), en Mae Hong Son (335 km naar het noordwesten).

Toeristeninformatie

De Tourism Authority of Thailand (TAT) is een uitstekende informatiebron voor toeristen en biedt zowel off- als online diensten om uw reis voor te bereiden en het land te ontdekken. De uitgebreide website (tourismthailand.org) geeft allerlei informatie, van Thaise modeontwerpers en recepten tot een uitgaansagenda en een interactieve reisplanner. De TAT, met vestigingen in de meeste steden en het hoofdkantoor in Bangkok (1600 New Phetchaburi Rd., Makkasan, tel. 02-250-5500) heeft reisgidsjes met kaarten over alle provincies, toeristische gebieden en bezienswaardigheden en een overzicht van hotels en vakantiehuizen.

De *Bhumisparsha-mudra* symboliseert de verlichting van Boeddha onder de bodhiboom.

Thaise gebruiken en culturele etiquette

Thaise gebruiken worden door toeristen vaak verkeerd begrepen, ten koste van de bevolking, die gewoonlijk gereserveerd en behoudend is. Als een buitenlander zich in hun ogen onbeleefd gedraagt, voelen Thai plaatsvervangende schaamte, zelfs als de ander zich niet bewust is van zijn of haar misstap. Respecteer de volgende etiquette:

Kleding: in tempels zijn blote schouders en knieën niet toegestaan. Deze regel geldt ook voor musea, ambassades en andere officiële instellingen, en als u eet met Thaise tafelenoten. Onbedekte huid wordt buiten het strand ongepast gevonden, hoe warm het ook is.

Thaise huizen: als u een Thaise woning bezoekt, is het beleefd om een geschenk

mee te nemen (bijv. fruit) en voor het binnengaan uw schoenen uit te trekken.

Het lichaam: het hoofd is het heiligste deel van het lichaam en de voeten zijn letterlijk het laagste. Raak niemands hoofd aan (ook niet dat van een kind) en keer anderen niet uw voetzolen toe, bijvoorbeeld door uw voeten op een tafel of stoel te leggen.

De koning: het is in zowel sociaal als wettelijk opzicht verboden om kwaad te spreken over de koning (en zijn familie).

Genegenheid/emoties tonen: Thai hebben doorgaans conservatieve seksuele opvattingen, dus onthoud u van openbare blijken van affectie. Als u duidelijk boosheid of verdriet toont, zullen Thai hun hoofd schudden, of u beleefd negeren.

De stranden

Voor wie de voorkeur geeft aan zon en strand heeft Thailand twee kusten met prachtige eilanden. Phuket, het populairste eiland voor de westkust (ongeveer een uur vliegen ten zuiden van Bangkok), heeft stranden die variëren van rustige baaien met besloten resorts tot het drukke Patong Beach met zijn bruisende nachtleven. Phuket heeft eersteklas kuuroorden en men kan er duiken, vissen en zeilen. De eilanden van de nabijgelegen provincie Krabi zijn een stuk rustiger. Welke uitvalsbasis u ook kiest, een dagtochtje naar Phangna Bay met zijn spectaculaire kalksteenzuilen die uit de blauw-groene zee oprijzen is een must. De honderden kleine eilandjes, waaronder James Bond Island, kunnen het best per kajak worden verkend, en Ko Phi Phi is geliefd onder snorkelaars en duikers. Fanieke duikers zullen zeker een tocht per duikboot naar de Similaneilanden willen maken.

Aan de oostkust – langs de Golf van Thailand – trekt Ko Samui, eveneens op een uur vliegen ten zuiden van Bangkok, de meeste bezoekers. Anders dan Phuket heeft Samui slechts één golfbaan, maar u kunt er dagen vullen met het behalen van een

Foien

Op eten en drinken rust 7% omzetbelasting, die soms is inbegrepen in de menuprijs. Daarnaast kan een bedienings-toeslag van 10% aan de rekening worden toegevoegd. Ook dan is het beleefd om een fooi te geven van 20 tot 100 baht, of 10%,

afhankelijk van het etablissement (Thai geven in goedkopere zaken meestal geen fooi). Bediendes en portiers horen 20 tot 100 baht te krijgen; taxichauffeurs geven vaak geen wisselgeld, dus betaal in kleine biljetten.

Een maïsverkoper op Hat Tham Phra Nang, een van de mooiste stranden van Krabi.

duiklicentie. Als u die al hebt of alleen de grondbeginselen van het duiken wilt leren, is Ko Tao, op twee uur varen van Samui, de aangewezen plek. U kunt ook geweldige dagtochten maken, zoals een snorkeltocht naar het naburige Ko Nang Yuan, of een kajaktocht door Ang Thong Marine Park. Wie rust zoekt, kan terecht in de kuuroorden en wellnesscentra van Ko Phan Ngan.

Buiten de gebaande paden

Wie de gebaande paden wil verlaten, kan in de noordoostelijke regio Isaan op zoek gaan naar oude Khmertempels en het Thaise boerenleven. Udon Thani, ongeveer een uur vliegen ten noorden van Bangkok, is een goede uitvalsbasis. Voor natuurliefhebbers is er het Sok National Park (vanuit Surat Thani of Krabi, beide op nog geen uur vliegen van Bangkok) of Khao Yai National Park (175 km ten noordoosten van Bangkok), twee reservaten voor inheemse vogels en zoogdieren – waaronder olifanten! De oude stad Sukhothai, op 35 minuten vliegen van Bangkok, heeft prachtige ruïnes. Hier wordt in november het spectaculaire Loy-Krathongfestival gehouden. ■

Wat neemt u mee?

Thailand is een warm land waar u zelden een trui of jack nodig zult hebben (behalve in ruimtes met airconditioning!). In enkele exclusieve restaurants in Bangkok kan een colbert, stropdas of nette jurk vereist zijn, maar deze zijn doorgaans overbodige bagage.

Neem bij voorkeur kleding mee van dunne katoen of andere natuurlijke vezels. U kunt met het hoognodige volstaan en uw garderobe ter plaatse aanvullen, want de kleding in Thailand is van internationale kwaliteit. Comfortabele wandelschoenen zijn onmisbaar en sandalen zijn handig bij tempelbezoeken, waarvoor de schoenen moeten worden uitgetrokken.

Andere onmisbare zaken zijn een verbanddoos, een naaisetje, een opvouwbaar paraplu, insectenspray, eventueel een geneesmiddelenverklaring en kopieën van belangrijke documenten.

Geschiedenis en cultuur

Het huidige Thailand 14-21

Ervaar: leer Thais spreken 17

Bevolking en religie 22-29

Het landschap 30-33

Eten en drinken 34-37

Ervaar: het snijden van fruit 37

Geschiedenis 38-49

Ervaar: tatoeages 41

Kunst 50-62

Ervaar: zelf Thais handwerk maken 57

Ervaar: leer muay-thaiboksen 61

Boven: liggende boeddha in de Wat Pho, Bangkok. Links: de kunst van het snijden van fruit in Chiang Mai.

Bangkok heeft honderden markten vol goedkope, doorgaans nagemaakte goederen.

De Thaise persoonlijkheid

Misschien nog bekender dan het 'land van vrije mensen' is de bijnaam 'land van de glimlach'. Bezoekers worden getroffen door de overal aanwezige stralende lach. Maar niet alles is wat het lijkt. In Thailand kan een lach veel dingen betekenen. De Thai maken onderscheid tussen dertien soorten glimlachjes die een heel gamma aan emoties bestrijken, variërend van somberheid tot wellust en wanhoop. Er is zelfs een glimlach voor als men niet lacht: *yim mai awk* of 'ik probeer te lachen maar het lukt me niet'. Meestal komen glimlachjes echter voort uit de hunkering naar *sanuk* (plezier) en een snel vergevende *mai pen rai* (wat maakt het uit). Alles wat men onderneemt in Thailand, zelfs de meest ondergeschikte, spannende en vervelende klus, moet een element van *sanuk* bevatten, want anders kan men het maar beter laten. Deze speelse eigenschap – grappen maken, flirten, zingen – wil niet zeggen dat Thai niet hard werken, maar dat ze er vaak ook plezier in scheppen. Iedere activiteit met het stempel *mai sanuk* (niet plezierig) is verwerpelijk.

Als een Thai zijn schouders ophaalt en de woorden *mai pen rai* uitspreekt, wil hij conflicten vermijden om zijn gezicht te redden. Het belang hiervan in de Thaise gemeenschap (samen met de meeste andere Aziatische culturen) moet u niet onderschatten. *Mai pen rai* is een term die wordt gebruikt om ruzies te sussen en andere moeilijke situaties het hoofd te bieden. Wanneer een Thai lacht als u over een steen struikelt en valt, is dat een poging om het figuur te redden van iedereen die erbij is, inclusief dat van u.

De Thaise persoonlijkheid krijgt nog meer vorm door de toonaangevende religie, het boeddhisme, met zijn objectieve kijk op het leven en onbevooroordeelde houding ten opzichte van menselijke zwakheden. Het boeddhisme hecht grote waarde aan respect, rust en subtiliteit. Relaties tussen mensen zijn complex en gaan terug op een ingewikkeld hiërarchisch sociaal systeem dat mensen volgens bepaalde waarden rangschikt. Meestal wordt sociale rang bepaald door ouderdom, rijkdom (hoe die wordt verkregen is niet altijd

van belang), beroepsklasse, religieuze verdienste, persoonlijke en politieke macht. Dit wijkt niet af van veel andere culturen, maar het verschil zit in de strikte scheidslijn tussen de niveaus in de sociale orde en het aantal verplichtingen dat alle leden van de maatschappij met elkaar verbindt. Egalitarisme bestaat niet in Thailand. Bijna automatisch onderwerpt men zich aan iemand van een hogere status en betuigt die persoon een respect dat westerlingen soms voor kruiperigheid aanzien. Maar op de werkvloer worden personen met een hogere sociale status in ruil voor dat respect geacht zich welwillend te gedragen. Als een werknemer trouw is aan zijn baas, zal deze laatste zich verplicht voelen hem een gunst te verlenen, zoals een lening voor de opleiding van zijn kind.

Al op jonge leeftijd leert een Thai waar hij of zij zich bevindt in de sociale hiërarchie. Als buitenlandse toerist staat u automatisch hoog op de sociale ladder omdat Thai gastvrij zijn. U dient echter altijd het respect te behouden dat u is toegekend. Geef oprecht en openlijk complimenten aan het land en zijn mensen en ze zullen u nog meer bewonderen.

Het traditionele en sierlijke *wai* waarmee Thaise mensen elkaar begroeten lijkt misschien eenvoudig, maar ook dit maakt deel uit van hun sociale leefregels. U hoeft een *wai* niet te beantwoorden; een glimlach of hoofdknik is voldoende. Vaak steken ze een hand uit om u op

ERVAAR: leer Thais spreken

Thais is een moeilijke taal om te leren; het omvat vijf tonen en woorden kunnen een heel andere betekenis krijgen als ze verkeerd worden uitgesproken. *Suay* betekent bijvoorbeeld zowel mooi als ongelukkig, afhankelijk van de uitspraak.

Gelukkig is de Thaise grammatica vrij eenvoudig en zijn er scholen waar de taal relatief gemakkelijk te leren valt. Daarnaast zijn spontane taaluitwisselingen met vriendelijke Thai een goede en leuke oefening.

AUA Language Center
(171, Rajadamri Rd., Bangkok, tel. 02-657-6414; of 100 m ten westen van de Tapaepoort, Chiang Mai, tel. 053-278407, aua.thai.com) De lessen van AUA Bangkok omvatten geen boeken, toetsen of huiswerk en zijn dus ideaal voor bezoekers die niet van een schoolse aanpak houden. Er wordt lesgegeven aan de hand

van praktijkvoorbeelden; beginners kunnen een proefles van een uur volgen.

De cursussen in Chiang Mai zijn intensiever, maar de locatie – een open, teakhouten gebouw – maakt de sfeer meer ontspannen.

Chulalongkorn-universiteit (Mahachulalongkorn Bldg., K. 103, Phayathai Rd., Bangkok, tel. 02-218-4886, [facebook.com/intensive-thai-program](https://www.facebook.com/intensive-thai-program)) Chula, een van Thailands beste universiteiten, verzorgt zowel lessen voor beginners die de grondbeginselen van het Thais willen leren als voor mensen die de taal op hoog niveau willen

beheersen. Men moet wel flink in de boeken duiken: een vijfweekse cursus omvat vijf lesdagen per week (10.00 tot 15.00 uur).

Nisa Language School
(32/14-16 Sathorn Rd., Bangkok, tel. 02-671-3343; of Emporium Tower, 10e verdieping, Sukhumvit 24, Bangkok, tel. 02-664-8291, nisa.thailanguageschool.com) De lessen van Nisa variëren van informele gesprekken tot zakelijk taalgebruik.

De individuele en klas-sikale lessen zijn gericht op luisteren, spreken, lezen en schrijven. Met activiteiten als Thais koken en lessen over Thaise feestdagen en tradities wordt de taal gekoppeld aan de cultuur.

NATIONAL GEOGRAPHIC REISGIDS

THAILAND

WERELDWIJD NEMEN EXPERTS VAN NATIONAL GEOGRAPHIC EEN KIJKJE ACHTER DE SCHERMEN EN DRINGEN DOOR TOT DE KERN VAN DE CULTUUR, DE GESCHIEDENIS EN HET VOLK VAN EEN LAND. DANKZIJ NATIONAL GEOGRAPHIC REISGIDSEN KAN HUN ERVARING DE JOUWE WORDEN.

DE REIS INDELEN, beknopte kennismaking met Thailand, zodat je je reis op je eigen wensen en interessegebieden kunt afstemmen.

ERVAAR unieke belevenissen, waaronder een homestay bij een heuvelstam, het bereiden van Thaise gerechten, zijde weven en de bedreigde tijger helpen beschermen.

INSIDER TIPS van de schrijvers en fotografen van National Geographic, maar ook van plaatselijke deskundigen, over hun favoriete plekjes, praktische zaken en veel meer.

WANDELINGEN EN BOOTTOCHTEN, voorzien van duidelijke kaartjes, waaronder wandeltochten door het koloniale Bangkok en de tempelrijke stad Chiang Mai, en een boottocht over de Chao Phraya-rivier.

EXCURSIES BUITEN DE GEBAADE PADEN, zoals een bezoek aan de spectaculaire Similaneilanden, de beruchte Gouden Driehoek en de uithoeken van Isaan in het noordoosten.

NIET MISSEN Bij elk hoofdstuk vind je verwijzingen naar nadere informatie over sterk aanbevolen bezienswaardigheden en activiteiten.

PRACHTIGE FOTO'S EN HANDIGE KAARTEN maken het eenvoudig te kiezen, je reis uit te stippen en overal het mooiste te zien.

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
REISGIDS

National Geographic Reisgids maakt deel uit van
Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

NUR 517

www.kosmosuitgevers.nl